

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

III. Religionis mutationes à quibusdam praedictae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

stro magno malo, durante hoc schismate, & ex eo confitato ciuii belli, nō semel ipsi experi sumus.^a

II. Postquam Deus vrbem illam tantopere sibi amaram exscindere constituit primum miserabili illi populo (omnium gentium deprædationi & odij postea exposito) extremam miseriam & exētum per ipsorum conscientiam denunciauit, quæ præter continuos morsus & tormenta, instantis exitiij vanicinum ex ipsorum ore expressit, quum miseros se & propediem perdidentes esse clamarent. Solet enim Deus fatorum nostrorum cursum, libertimæ suæ voluntati alligatum, diuersis rationibus nobis ostendere. Longo tempore priusquam Christiani ad Indias penetrassent, & Evangelij lucem opulentis illis & vastissimis, sed inco-gnitis ante a terris intulissent, omnium fere sermonibus apud populos illos iactatum ferunt, venturam aliquando gentem brabatam, quæ nouum Deum nouamque religionem sit annunciasura similiter in Europa antequam schismatis illa scintilla in Saxon agliscere cœpisset, dici vix potest quanto in metu rotus fere Christianos versatus sit orbis. Nondum conpecta flamma, iam plerisque incendium; & tranquillo adhuc mari, naufragium ante oculos obuersabatur. Cis ultraque Rhenon habitantes populi Christi & Reipublicæ magna mala, & atrocem Ecclesiam afflictionem impendere ominabaoutur. Est hæc diuinæ iustitiae pars quædam, quod ex æquo doctis atque indoctis sese manifestat. Neque enim satis illud Deo visum est, decreta sua velut ad tabulas cœlestium signorum affixa publicare, vt quæ hac ratione non nisi profunda astrorum scientia instruetis, & summamentis agilitate ac contemplatione cœlestia secreta rimantibus patent; indoctis vero, qui ea quæ supra se nihil ad se pertinere existimant, qui que tamquam terræ filii, oculos continuo in terram defixos habent, vel potius ipsi tamquam aiomantia ad perpetuas tenebras condemnata, intra terræ viscera sine oculis degunt, abstrusa sunt & incognita: eoque non tantum in ijs quæ sunt extra homines, utrumq; etiam in ipsis hominibus & per ipsos homines judicij sc̄a manifestat, vt ignoratio nō nemo pretendere, aut contra Deum pœnasque ab ipso iustas murmurare possit. Nihil omnino accidit, quod non populari hac & communip̄ voce multo ante fuerit denunciatum. Deus (inquit Iosephus) hominum sp̄etat vtilitates, de quæ ijs, quæ scire ad ipsorum salutem interest, in tempore ipsos certiores facit: at mala suo ipsi sibi

iumento, vt est in protervio, accersunt, dicentes Propheta. (b) Perditio tua exte est à Israhel & Poëta quispiam. Multos im̄pendens terret ceruicibus ensie: Nec quisquam vitare tamen studet improbus ictum.

III. Nec vero communis tantum populi vox tempestatem hanc, qua S. Petri paucula brevia agitanda erat, prædixit; verum etiam singulares quædam personæ, diuino incitante spiritu, quasi Hliadem quandam nostrorum malorum nobis contexuerunt. In Germania virgo Hildegaris, diuini intrepes Numinis valitatem illam & desolationem quæ superiori & nostra aetate Christianam religionem tantopere afflixit, quasi dixit præmonstrauit; (c) dicens: Ah misera Ecclesia! quid ages quo te veres: Mille hereses in te orientur, quibus resisterem vix poteris. Adestus sacra, atque ad eip̄a etiam sacra profanabuntur. Principes contrariae in surgenti, populontrate armæ capient omniaque in ruinam tuam conspirabunt. Quam primi illi homines luxui & voluptatibus se de lissent. (d) Deus aquarum eluisionibus universam terram submersit: at quia ultimi seculi homines incredulitate & quovis opinionum vento abripi se patiuntur, Deus Ecclesiam ab eis auferet. Omnia eius scripta eiusmodi minis plena sunt, nec fere aliud quam pœnas, vindictam, stragem & ut uno verbo dicam, Catholica Ecclesia ruinam repræsentant: quæ tandem recollectus viribus, (inquit eadem virgo) eos quos diabo u ad ipsam persequendam vinculis exsoluit, catena rursum constringet. Post hanc Hieronymus Sauvagola Dominicanæ familie monachus, cōsimilibus vocibus Christianum orbem impiere non destitit; (e) eadem prædicens, & vniuersum Ecclesiasticum ordinem meu & stupore defigens. Sic apud Mauros quoque in Granatæ regno Alfaquis quidam Moquelcarum (e) seu fanorum Mahometanorum ruinam, & Evangelij propagacionem prædixit. (f) Et apud Persas Techellis esplanca sua progressus tam imperij quam religionis sc̄issuram Musulmanis vaticinatus est. (g) Ante ultimam Romanæ urbis direptionem, in qua Carolus Bourbonius occisus fuit homo quidam ignotus, induitus cilicio, discurrens passim ciuib⁹ instantē ruinam & perniciem prædicti, vt suo loco latius à nobis explicabitur. (h) Sic in Anglia virgo quædam

B 2 Eli-
a Sand. li. 1. b Osee c. 13. 9. c lib. Reuelation. d Gen. 7. 2.
Pet. 2. 5. e vide Bzouy Annales A. 1494. num. 37. &
Anno 1495 & seqq. f Vide P. Cominianum in histor. Gall.
Bzouy in Annal. Anno 1492 g extat liber. prædict. eius
Techellis. h Franck in Chron. part. 2. etat. 6 fol. 692.
i libellus de direptione urbis Roma sub Carolo V.

Elisabetha nomine, insignis, quæ paullo post sequuta est, mutationis, dicam, a euerstionis vates fuit non vana: quum ea nostra ætas viderit (vt Sanderus ait) quæ vñq[uam] futura cum nemo ne persomium quidem poterat cogitare. Thomas Morus vir omni virtutum genere præstissimus, nō solam immunitatem tempitatein (vt idem Sanderus inquit) in spiritu præuidit, verum etiam plera que omnia vti postea acciderunt, prædixit. Paullo ante Lutheri aduentu in Gallia Franciscanus quidam vicarium circumiit, populum docens, ac de divina ira p[ro]p[ter]e acerbissimis, quæ ipsorum capit[ur]am paratae essent, commonefaciens. De quo homine dicere aliquid operæ precium mihi videtur, quod scripta eius nulla existent, quamvis ipse vera malorum. *Protorum fatidica Cassandra fuerit.*

IV. *Hic, nomine Frater Thomas, à vitez vere morumque sanctitate, le saint homme, id est, vir sanctus vulgo appellatus fuit. Per mundum discurrens, iram Dei annunciatbat, & ad penitentiam omnes cohorabatur. Is quam priu[m] in oppido aliquo pedem posuerat, statim lusus omnes, luxum & voluptates velut publico inde proscriptas edicto vidiles. Omnia meram pietatem & devotionem spirabant. Et proximis atq[ue] remotis etiā locis populus cateruatim accurebat, vt tā sanctū hominem videret, ac audiret eius sermones, qui tanta auditorum frequentia celebrabantur. Vtq[ue] habendis loca publica aperire necesse esset, quod etiam amplissima tempora tantam hominum multitudinem non caperent. Ultimum ille sermonem Burdigalæ in magna illa area Conuentus, qui magna Obscurantia dicitur, habuit, quo Aquitanæ non sine lachrymis, his inter alia verbis valedixit: O pulchra & plena deliciatum prouincia Mundi pa[re]ndis! H[oc]e quantis lachrymis exuberabis! Videbis ignes passim per campos tuos crudeliter grassantes & superbas ades, aurita pietatis, & deuotionis testes, Ecclesiæ hostium, qui in te nascuntur, iniurijs & prædæ expositas. Videbis diuinæ iustitiae exequatores & sacrifices qui flagellorum ictibus negotiatores de templis ejcident, Lupino uile iuumpent, & tam pastores quam oves dilacerabunt. O Burdigala! Tu emenibus suis subiectorum templorum incendia adspicies, quin etiam ea, quæ munis tuis inclusa sunt, hostium Ecclesiæ fuorem & rabiem vir effugient. Et hoc quidem modo populi impietatem & Præsidum hypocrisim Deus iuste punier. Sed quædam modū sancta illa corpora quæ apud Tolosam requiescunt, eius urbis opite dores & h[ab]ita dicere licet, Dij tutelares sunt: /*

sic & Burdigalenses, S. Marialis vester protectör erit. H[oc]e quidem tum a plenique velut inania terribiliter audit[ur] & accepta sunt. Quis enim credere potuisse quæ a mortibus tanto labore & fūptu exadificata fuerunt, tanta posterorum rabiē & furore destructioni iri? Memini bonas quasdam & ætate decrepitas feminas, quā Anno M[ille] LXX. Romegontius tēplo Lorimontano, spectaculos ē muro Burdigalæ ciubis, ignem subiecillit, in hac verba erumpentesme audiisse: Ecce tibi, sancti illius vi-ii Fratris Thomas adimplatum vaticinium. Viuunt etiamnum virtusque sexus homines, qui ex ijs quæ a patribus suis audiuerunt vere testari possunt, sanctū hunc hominem verū fuisse Prophetam, vt qui ea quæ quinquaginta annis post accidenterunt, iam tum non minus ac si iam euenissent, præviderit ac prædixerit. Neque vero mala propterea eueniunt, quod prædicta sunt; sed propterea prædicuntur, quod eueniuntur, nisi eorum causa præcidatur: quemadmodum Ezechiel regis & Niniuarum exempla in SS. literis nos decent. Scripsit huius hominis (quorū copiā mihi bona fortuna fecit) admirabile quandam libertatem & parthesiam præseferūt, quia is in corruptos omnium ordinū ac p[ro]fessiū Ecclesiasticarū personarū mores, uniconiuncti ira somites, passim inuechitut, aperte inquietens, in ouili plures h[ab]itos esse, quam agnos. O indigni Prælati & Pastores! (exclamat ille in libello quodam, cui titulus est, CONDIIONES VERTI PRAELATI) vobis ait[ur] est ventrem cibis & potu, arcam auro & argento impletare cor cubinā habere in lecto, mulū pingue in stabulo: & hac omnia ex Crucifixi sumptibus pro quibus vix quidquam aliud faciūt, quam DOMINVS VOB SCVM decantatis: tum scilicet probe munere perfundit. Interim parum illud curatis, quae vestre damnentur, an saluentur. Et h[oc]e quidem Religiosus ijsdem fere quibus Lutherus hac in re vocibus usus est, vt suo loco, in causa scilicet seu subiecto Schismatis explicando, commodius ostendetur. Illud vero interest, quod hic ministrorum tantum & Prælatorum Ecclesiæ vitia perstrinxit: doctrinā illam reliquit: at Lutherus ap[osto]lata ipsam doctrinam, ab Apostolorum vsque temporibus huc usque integrum conseruata, exagrandam, atque adeo si fieri posset, eradicandam unā cum professoribus eius sibi sumpsit. Antequam vero ad alia progrediar, facere nō possum, quin notabilia quædam hominis antedicti facta posteritatis memoriz prodam & commendem: idque tanto magis: quod à Beza idē scurrilitet irritatur,

a Deschism, Angl. fol. 104. 105.

V. Hic